

ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СТРАТЕГІЙ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ ДЛЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В НЬОМУ СОЦІАЛЬНОГО ПАСПОРТА

Зарічкова М. В., Адонкіна В. Ю.

Кафедра управління та економіки фармації

Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м.Харків, Україна

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Вступ. Особлива соціально-економічна значимість аптечного закладу як головного елемента фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України потребує включення його до переліку соціально-значимих закладів охорони здоров'я і визначення пріоритетності соціальних стратегій на основі розробки та впровадження соціального паспорта аптеки, що робить соціальну паспортизацію аптечних закладів актуальною і своєчасною.

Мета дослідження. Обґрунтування необхідності запровадження соціального паспорта аптеки та визначення методики його формування шляхом комплексного теоретичного дослідження системи соціально-економічних загроз, проблем і можливих перспектив сприяння розвитку досліджуваного аптечного закладу за допомогою SWOT-аналізу.

Методи дослідження. У роботі були використані: формально-логічний метод, системний аналіз, метод аналогії і порівняння, аналіз документів, SWOT-аналіз.

Результати дослідження. Запропоновано використовувати SWOT-аналіз для визначення основних сильних і слабких сторін соціально-економічного стану аптечного закладу, що стане у подальшому основою для створення його соціального паспорта. Це забезпечить системний підхід до діагностування рівня соціального розвитку аптеки та оцінки досягнення нормативів соціального паспорта.

З метою комплексного теоретичного дослідження системи соціально-економічних загроз, проблем і можливих перспектив сприяння розвитку аптечного закладу та для запровадження в ньому соціального паспорта аптечного закладу, ми вважаємо за доцільне проводити SWOT-аналіз (SWOT - аббревіатура перших літер англійських слів strengths - сильні сторони, weakness - слабкі сторони, opportunities - можливості і threats - небезпеки, загрози), який застосовує аналітичні підходи для оцінювання поточного стану аптечного закладу та перспектив його розвитку. Основні етапи опрацювання соціально-економічних стратегій аптечного закладу на основі SWOT-аналізу наведено на рис.

Використовуючи приклади соціальних паспортів інших підприємств, на основі проведеного аналізу даних наукової літератури та чинного законодавства з цього питання, нами була розроблена та запропонована система узагальнюючих соціальних показників, відображення яких у соціальному паспорті аптечного закладу, дозволить об'єктивно оцінювати, порівнювати і аналізувати рівень СЗСФ, виявляти основні тенденції та закономірності щодо соціальних потреб спеціалістів фармації (СФ), чітко позначати найбільш гострі проблеми СЗСФ.

В ситуації конкуренції однотипних аптечних закладів, коли з'являється можливість краще задовольнити потреби споживача або виникає потреба розширити фармацевтичні послуги, нами застосовано SNW-підхід, який насамперед ураховує стратегічний аналіз внутрішнього середовища з позиції сильних і слабких позицій аптечного закладу та водночас чітко фіксує ситуаційний середньоринковий стан – нульову точку конкуренції. SNW – це аббревіатура від трьох англійських слів, що означають:

S – strength – сильна сторона – це позитивна внутрішня тенденція та характеристика аптечного закладу, яка може бути використана для досягнення стратегічних цілей; внутрішня можливість чи ресурс, що може зумовити формування конкурентної переваги;

Рис. Основні етапи опрацювання соціально-економічних стратегій аптечного закладу на основі SWOT-аналізу

N – neutral – нейтральна сторона – середньоринковий стан для певної конкретної ситуації; своєрідна нульова точка конкуренції аптечного закладу;

W – weakness – слабка сторона – внутрішня характеристика аптечного закладу, яка негативно впливає на нього або обмежує його діяльність чи потенціал, що використовується неповно чи неправильно.

Використання SNW-підходу в дослідженні внутрішнього середовища аптечного закладу дозволяє відразу аналізувати його сильні та слабкі сторони за умов великої концентрації закладів подібного типу, наявності соціально-економічної кризи тощо.

Отримані стратегічні позиції (фактори) групуються за основними складовими аптечного закладу для подальшої розробки соціального паспорту аптеки за основними блоками. Перелік стратегічних позицій (факторів) не є остаточним, тому кожен аптечний заклад може його коригувати, спрощувати чи розширювати залежно від поставленої стратегічної мети.

Висновки. Шляхом узагальнення інформації оперативного аналізу даних SWOT-аналізу можливо визначити сильні і слабкі сторони аптечного закладу, що надасть змогу впорядкувати всю наявну інформацію та запровадити соціальний паспорт аптеки як основний інструмент побудови методики соціального розвитку аптечного закладу.

Перелік літератури:

1. Tolochko, V. M. Motivation sources study of pharmacy specialists within their cooperation with the pharmacy / V. M. Tolochko, T. O. Artiukh, M. V. Zarichkova // Journal of Advanced Pharmacy Education and Research. – 2019. – Vol. 9 (3). – P. 34-40. URL: <https://japer.in/storage/models/article/TnemZ7kAJ5uJ7dIiyWb6NqMyFpPu2VzkdUyW4sIw5MKMZUUOKmmWfy3IWKNw/motivation-sources-study-of-pharmacy-specialists-within-their-cooperation-with-the-pharmacy.pdf>.

2. Про запровадження в дію форми «Соціальний паспорт регіону, міста, району» : Наказ Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України та Українського державного центру соціальних служб для молоді від 30.05.2001 р. №53 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uazakon.com/document/spart29/inx29660.htm>.

3. Посилкіна, О. В. Аналіз сучасних тенденцій в управлінні соціальною відповідальністю фармацевтичних підприємств / О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2016. – Том 2, № 3. – С. 5–17.

4. Громовик, Б.П. Роль Swot-аналізу в обґрунтуванні перспектив розвитку фармацевтичних підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/13729>.